

Kunstendecreet: Functies

Aspect van de zelfprofilering van een aanvrager: om de inhoud van het project of de werking te situeren. Alle functies zijn gelijkwaardig en het is mogelijk om meerdere functies te kiezen als aan alle criteria kan voldaan worden. Bepaal de keuze op basis van de kern; bijzaak volgt hoofdzaak.

Bronvermelding:

<http://www.kunstenerfgoed.be/nl/wat-doen-we/het-nieuwe-kunstendecreet/beoordeling>

1 ONTWIKKELING

Ontwikkeling is “het ontwikkelen of begeleiden van de artistieke praktijk, talent, carrière en oeuvre. Het proces, het onderzoek en het artistieke experiment primeren op een concrete output”.

Bij ontwikkeling ligt de focus op het **proces**. Een permanente zelfreflectie over de artistieke praktijk zet aan tot de ontwikkeling van de artistieke praktijk door nieuwe vormen van productie, creatie, educatie, participatie, communicatie te genereren. Kunstenaars en organisaties dragen zo bij tot innovatie. De functie ontwikkeling is in tegenstelling tot de functie productie niet gericht op een concreet artistiek resultaat.

Voor een **kunstenaar** kadert ontwikkeling in een traject van levenslang leren en talentontwikkeling. Het proces, het onderzoek en het artistiek experiment primeren op een concrete output.

Een **organisatie** die inzet op ontwikkeling kan zich zowel richten op de eigen artistieke ontwikkeling als op de begeleiding van de ontwikkeling van kunstenaars of andere organisaties (bijvoorbeeld productie-ondersteuning, spreiding, zakelijke begeleiding). Zo nemen managementbureaus een ontwikkelingsfunctie op. Daarnaast kunnen ze ook andere functies opnemen. Onder meer volgende vragen moeten worden beantwoord: wat is de visie op lange termijn van de organisatie, wat doet ze voor de carrièreontwikkeling van kunstenaars enzovoort.

2 PRODUCTIE

Productie is in het Kunstendecreet gedefinieerd als: “het creëren, realiseren, distribueren en promoten van een artistiek werk”. Het kan gaan om de productie van voorstellingen, concerten, publicaties, installaties, kunstwerken, immateriële kunst, tentoonstellingen,...

De functie ‘productie’ omvat zowel het **voorbereiden, plannen en uittekenen** van creaties als het tot stand brengen van de artistieke creatie op het gebied van financiering, planning, de logistiek, het productieteam, de budgetcontrole, de realisatie en het klaarmaken voor publiek en spreiding. Zowel de creatie van **nieuw werk** als herwerkingen of hernemingen van **bestaand werk** komen in aanmerking voor subsidiëring. Belangrijk is tegelijkertijd ook een visie te ontwikkelen op **spreiding/distributie** en **publieksbereik**.

Voor zowel ‘ontwikkeling’ als ‘productie’ geldt dat er aan onderzoek wordt gedaan, wordt gereflecteerd, uitgeprobeerd, enzovoort. Maar de finaliteit is anders. Voor de functie ‘productie’ gebeurt onderzoek en reflectie met het oog op de realisatie van een concreet product. De ontwikkelingsfase die kadert in deze realisatie valt dus onder de functie ‘productie’. Voor de functie ‘ontwikkeling’ gebeurt onderzoek en reflectie in de eerste plaats met het oog op de ontwikkeling van talent en de verdieping van een praktijk of oeuvre.

3 PRESENTATIE

Een presenterende organisatie of kunstenaar programmeert en realiseert een **gecontextualiseerd** kunstaanbod.

De initiatiefnemer brengt kunst in verbinding met een publiek. De programmator of curator staat tussen de kunstenaar, kunstwerk en publiek en speelt een **bemiddelende rol**. De focus ligt daarbij op 'deelnemen': het publiek is hier de gebruiker, de aanwezige, de toeschouwer. De presenterende organisatie of kunstenaar bereikt haar doelpubliek(en) via een actieve publieksbemiddeling. Deze omvat zowel:

- **publiekswerving**, namelijk het aanspreken en aantrekken van publiek d.m.v. verschillende communicatiekanalen
- **publiekswerking**, namelijk het aanbieden van een gepaste omkadering zoals rondleidingen, zaalteksten, introducties,...

Bij de functie presentatie wordt vertrokken vanuit het artistieke product dat wordt **gepresenteerd aan een publiek**.

4 PARTICIPATIE

Participatie is in het Kunstendecreet gedefinieerd als "het ontwikkelen en toepassen van visie, concepten en processen die bijdragen tot de participatie, zowel als actieve deelname aan kunst als het confronteren met kunst, met aandacht voor maatschappelijke en culturele diversiteit".

De functie participatie vertrekt van de expliciete zorg voor het **toegankelijk maken** en het **actief betrekken** van diverse publieken aan kunst, het 'deelhebben'.

Daarbij gaat aandacht naar meer kwaliteit en grotere intensiteit van het **deelnemen** en het aanspreken van **nieuwe doelgroepen**. De participant wordt hier sterk geëngageerd bij het uitvoeren van het proces.

De **betrokkenheid van de doelgroep** en de **procesmatige benadering** zijn even belangrijk als het artistieke resultaat. De participatieve methodes die hiervoor nodig zijn kunnen van sociaal-artistieke of kunsteducatieve aard zijn, maar de functie 'participatie' beperkt zich hier niet toe (zie infra).

De functie 'participatie' neemt naast het artistieke resultaat ook de deelname van het publiek als uitgangspunt. Dit onderscheidt 'participatie' van de publiekswerkingstaak bij de functie 'presentatie', waar het artistieke product het uitgangspunt is.

5 REFLECTIE

Reflectie is in het Kunstendecreet gedefinieerd als "de reflectie en kritiek op kunst en het stimuleren en toegankelijk maken van die reflectie."

Met 'reflectie' wordt de betekenis van kunst, een oeuvre of kunst in de maatschappij besproken, ter discussie gesteld of verdiept.

De reflectie moet steeds **artistieke, culturele** of **kunstkritische** inhoud als voorwerp hebben en bijdragen aan de kennis over (de ontwikkelingen van) het kunstenveld of de discussie erover voeden en versterken.

Reflectie of kunstkritiek kunnen **toegankelijk** gemaakt worden voor een geïnteresseerd publiek via bijvoorbeeld publicaties, studiedagen, workshops, lezingen en debatten enzovoort.

NIEUW VANAF 2019: PARTICIPATIEKADER

Om zicht te krijgen op de manier waarop de functie participatie werd ingevuld en beoordeeld tijdens de structurele ronde 2017-2021 in het Kunstendecreet gaf de Vlaamse overheid een [studie-opdracht](#). De onderzoekers van de KDG Hogeschool stelden vanuit een brede visie op cultuurparticipatie een Participatiekader op. In onderstaand overzicht worden de verschillende elementen gelinkt aan de overeenstemmende functies in het Kunstendecreet.

PARTICIPATIEKADER	FUNCTIE(S) KUNSTENDECREET
1. PARTICIPEREN AAN EEN KUNSTENAANBOD	
1a aanbod gericht op het ontwikkelen van interpreterende competenties = kijken, luisteren, interpreteren, beleven van bestaand kunstproduct	Presentatie, Productie (visie op publiekswerking)
1b aanbod gericht op het ontwikkelen van creërende competenties = (be)oefenen, doen, uitproberen, ... niet noodzakelijk met doel om te creëren = vaak wel resultaat dat wordt voorgesteld	Participatie
2. PARTICIPEREN AAN DE PRODUCTIE VAN EEN KUNSTWERK	
2a uitvoerend = kunstenaar bedenkt en publiek voert uit	Participatie
2b structureel = co-creatie, gelijkwaardig samenwerken	Participatie
3. CULTURELE DEMOCRATIE = Letterlijk en figuurlijk ruimte maken voor niet binnen de canon (h)erkende kunstpraktijken, zoals underground kunstvormen, niet-westerse kunstpraktijken, kunst door mensen met een beperking ...	
3a beleidsmatig ruimte maken = stimuleren van reflectie over wat wel en niet gehonoreerd wordt binnen het kunstenlandschap	Reflectie
3b in de praktijk faciliteren = bieden van werkplekken, toonplekken, financiële ondersteuning, coaching, infrastructuur, uitwisseling mogelijk maken, borging,...	Participatie
4. BELEIDSPARTICIPATIE	
4a participatie aan kunstenbeleid	Komt niet in aanmerking voor subsidies via KD
4b participatie aan organisatiebeleid = bestuur, personeelsbeleid, ...	Komt niet in aanmerking voor subsidies via KD